

Evernia divaricata (L.) Ach., een recente vondst

Leo Spier

For the first time this century *Evernia divaricata* (L.) Ach. has been found in The Netherlands namely on *Larix europaea* near Amersfoort.

Op een van mijn tochten door Den Treek belandde ik onlangs bij een bosje fijnsparren dat me bijzonder opviel door een begroeiing van *Hypogymnia physodes* op de afhangende takken. Een hoogst ongevoon beeld, zeker rond Amersfoort! Nader onderzoek leverde ook *Parmelia caperata* en *Parmelia sulcata* op, op fijnspar toch wel apart. Dit deed me besluiten eens verder te neuzen.

Al snel trof ik op een open plek tussen de sparren wat lariksen aan die weelderig begroeid waren met *Hypogymnia physodes*, *H. tubulosa*, *Parmelia caperata*, *P. revoluta*, maar ook met de nodige *Usnea*'s. Het hoeft geen betoog dat ik een minutieus onderzoek instelde! Daar verscheen *Cetraria chlorophylla*, een soort die ik niet alle dagen tegenkom. Bovendien verzamelde ik twee soorten die me eigenaardig voorkwamen.

De ene liet zich door mij gemakkelijk determineren als *Cetraria pinastri*: een 2 in de checklist! De andere leverde meer problemen op, vooral door het beeld dat ik in het buitenland van deze soort heb. Daar hangt hij in geel-groene slierten van de takken naar beneden. Hier echter lag hij als een zielig donkergroen hoopje in de oksel van een tak. Thuis, onder de binoculair, stelde ik vast dat er geen soralen aanwezig waren en dat de uiteinden van de takjes priemvormig waren. Dit gaf me wel een hint, maar nog geen zekerheid.

Zoals zo vaak in precaire situaties mobiliseerde ik mijn geheime wapen. Maarten Brand wist er divaricaatzuur in te ontdekken, sprak het verlossende woord en bevestigde daarmee mijn vage vermoeden:

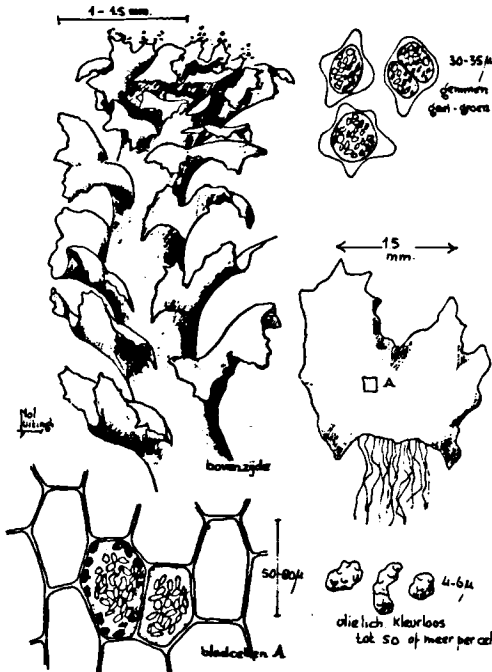
Evernia divaricata. Deze soort is in de vorige eeuw tussen 1840 en 1850 een paar keer in de duinen gevonden, zowel op zand als op mos, nl. te Velsen en Santpoort door L.H. Buse en te Waalsdorp door H.C. van Hall, T.D. Vrijdag Zijnen en A.J. de Bruijn.

Deze vondst heeft me weer eens doen beseffen, dat het pad van een lichenoloog niet altijd over rozen gaat, echter, tussen de doorns is het goed toeven!

Literatuur

Brand, A.M., A. Aptroot, A.J. de Bakker & H.F. van Dobben. 1988. Standaardlijst van de Nederlandse korstmossen. KNNV-Wetenschappelijke Mededeling 188:1-68.

Wirth, V. 1980. Flechtenflora. Ulmer, Stuttgart. 552 pp.

Lophozia incisa
(andere collectie dan p.8)
Tekening Nol Luitingh